

Adviescommissie voor de Fysieke Leefomgeving Drenthe

Vergadering : 25 april 2008

Aanvang : 9.30 uur

Plaats : Provinciehuis Assen, kamer 0.29

AGENDA

behandeling

1. Opening en mededelingen
2. Verslagen
  - a. Verslag AFLO van 22 februari 2008 vaststellen
  - b. Verslag Commissie Landelijk Gebied (CLG) van 1 november 2007 2008 informeren
3. Ingekomen stukken / mededelingen
  - a. ingekomen stukken informeren
  - b. Gezicht van Drenthe, comprimeersessie AFLO 25 maart 2007 uitnodigen
4. Notitie WRO Drenthe, (Stofkam) adviseren
5. Ontwerp-besluit warmte-koude opslag De Citadel in Assen (meer dan 1 miljoen m3 per jaar) adviseren
6. Notitie reikwijdte en Detailniveau Robuuste verbinding Sallandse Heuvelrug-Drents Plateau
7. Concept-agenda vergadering AFLO 20 juni informeren / inbreng
8. Rondvraag en sluiting

Adviescommissie voor de Fysieke Leefomgeving Drenthe

Verslag van de vergadering van 22 februari 2008

Aanwezig:

Mevr. M.A.J. Jager-Wöltgens, voorzitter
B. Cornelissen, ministerie van VROM
mevr. M. Krauwer, Rijksdienst voor Archeologie, Cultuur Landschap en Monumenten.
B. Jenster, terreinbeherende natuurbeschermingsorganisaties
A.F. van Rozen, LTO-Noord
mevr. G. van Eck, ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit
J. Bosma, Kamer van Koophandel Drenthe
R. Hoekstra, Milieufederatie Drenthe
L. Schiltkamp (secr.)

Afwezig:

O. Dolstra, VROM Inspectie Noord; J. Overman, Ministerie van Defensie directie Noord; Recron

Afwezig met kennisgeving:

H. Hilarides, waterschap Hunze en Aa's; K.J. Hoogsteen, Waterleidingmaatschappij Drenthe;
R.W. ter Avest, gemeente Midden-Drenthe; W. van der Zwaag, gemeente Hoogeveen; W. Berga,
Rijkswaterstaat Noord-Nederland; S. Engelsman, ANWB; mevr. M.M. Kool, waterschap Reest en
Wieden; R. Bonnier, ministerie van Economische Zaken

1. Opening en mededelingen

De **voorzitter** heet de aanwezigen welkom en geeft berichten van verhindering door.

2. Verslagen

- a. Verslag AFLO 31 augustus 2007
Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.
- b. Verslag AFLO 14 december 2007
Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld. Naar aanleiding van het verslag vraagt de heer Hoekstra hoe het zit met de juridische bindendheid van de "notitie stofkam" in de periode 1 juli 2008 – 1 januari 2010? De voorzitter geeft aan deze vraag bij agendapunt 3a mee te nemen.

3. Ingekomen stukken en mededelingen

- a. Geen opmerkingen op de ingekomen brieven. De ingekomen stukken worden voor kennisgeving aangenomen.
- b. Aan de AFLO is ter kennisname de concept notitie Stofkam POP II toegezonden. Naar aanleiding van de vergadering van december 2007 zijn reacties van o.a. de AFLO verwerkt. In de volgende vergadering (25 april) zal de formele adviesaanvraag over de notitie geagendeerd worden. Ook zal in de aprilvergadering nader worden ingegaan op de juridische bindendheid van de notitie Stofkam. Op dit moment wordt een en ander afgestemd met andere provincies, omdat daar dezelfde vraag opkwam. De heer van Rozen pleit er voor om ook belangenorganisaties, anders de AFLO en de gemeenten in het proces te betrekken. De voorzitter vat de discussie die volgt samen, dat geadviseerd wordt aandacht te hebben voor

de communicatie met maatschappelijke organisaties. Indien de leden nog inhoudelijk op de voorliggende concept-notitie willen reageren, dan kunnen zij dit via de secretaris voor ½ maart indienen.

c. Uitnodiging bijeenkomst AFLO-leden "Gezicht van Drenthe".

De leden van de AFLO worden uitgenodigd voor een bijeenkomst in het kader van het nieuwe omgevingsbeleid; een comprimeersessie van het "Gezicht van Drenthe". De voorgestelde datum van 28 maart geeft voor de aanwezige leden een probleem. Getracht zal worden eerder in die week op een avond bijeen te komen. Hiervoor zal contact met de leden worden gezocht.

4. Vervoerscapaciteit Hoogspanningsnet

De adviesaanvraag ten aanzien van de vervoerscapaciteit Hoogspanningsnet wordt besproken. De heer Bosma vraagt zich af wat voor waarde het nog heeft dat de AFLO zich hierover buigt als qua proces "de trein al verder is". De heer Hoekstra sluit zich daarbij aan dat hij ook graag had gezien dat dit onderwerp expliciet eerder in het proces aan de AFLO was toegestuurd. De heer Jenster vraagt zich af of de hoogspanningsleiding nu structureel blijft bestaan en wat de definitie van structureel is. Kan hierbij niet het aantal jaar genoemd worden, waarna heroverweging plaatsvindt? De heer Jenster geeft tevens aan dat er in zijn ogen te snel voorbij is gegaan aan de realisatie van een ondergrondse leiding. De heer Cornelissen vraagt aan de hand van de voorliggende stukken zich af wat er nu eigenlijk gaat gebeuren. Hij vindt het een goede zaak dat er aansluiting wordt gevonden met duurzame energie, waarbij de kanttekening wordt gemaakt ten aanzien van de doorsnijding van het landschap. De heer Hoekstra vraagt evenals de heer Jenster wat de definitie van structureel handhaven is en welke alternatieven er zijn onderzocht. Hij mist tevens een onderzoek / quick-scan naar alternatieven dat door een onafhankelijk adviseur uitgevoerd zou moeten worden. Daarnaast bevreemdt het de heer Hoekstra dat deze keus nu voorligt, terwijl er (nog) geen beslissing over een (eventuele) nieuwe lijn is/wordt genomen. Waarom nu de keuze voor bovengronds handhaven terwijl elders in het land gezocht wordt naar alternatieven ondergronds. Mevrouw Krauwer vraagt in hoeverre rekening gehouden wordt met het "ondergrondse landschap". Er wordt erg gemakkelijk gesproken over ondergrondse leidingen, terwijl archeologisch dit misschien wel zeer waardevol is. Zij vraagt zich af waar de compensatiegelden van € 10 miljoen voor worden ingezet. De heer van Rozen vraagt of deze hoogspanningslijn ook structureel is voor de levering van groene initiatieven. Hier is nu geen zicht op. De heer van Rozen is verbaasd over de € 10 miljoen die geormerkt lijkt te zijn voor natuurontwikkeling, terwijl de landbouwsector voor 90 % het betreffende landschap bepaalt.

De voorzitter vat de discussie als volgt samen:

- De AFLO vraagt zich af of qua proces deze adviesaanvraag niet als mosterd na de maaltijd komt. Er is weinig ruimte om adviserend op te treden.
- Qua inhoud mist de AFLO een totaal beeld. Deze hoogspanningslijn wordt onvoldoende in een breder perspectief geplaatst en er worden geen alternatieven – door een onafhankelijke instantie – in beeld gebracht. Gevraagd wordt waarom een ondergrondse lijn geen oplossing zou zijn en wat wordt verstaan onder het structureel handhaven van de hoogspanningslijn.

5. Kaderrichtlijn Water, de betekenis voor Drenthe

Alvorens de notitie "Kaderrichtlijn Water, de betekenis voor Drenthe" wordt besproken, geeft de heer Schiltkamp een korte inleiding (sheets zijn als bijlage bij dit verslag gevoegd).

Mevrouw Krauwer geeft aan dat in de notitie genoemde maatregelen goed kansen biedt voor de ontwikkeling van het landschap. Zij mist echter in deze notitie wel de verbinding met de functies en doelen voor natuur en landschap. Indien er fysieke ingrepen in de beekdalen worden genomen zouden archeologische sporen aangetroffen kunnen worden. Wettelijk is hiervoor archeologisch

onderzoek vereist. Is dit bij de financiën meegenomen. Mevrouw Krauwer adviseert bij de uitwerking van de plannen dit te laten screenen door een archeoloog van het Drents Plateau.

De heer Hoekstra geeft aan dat met de notitie een goede poging is ondernomen om van de regionale nota's, één overzichtelijke Drenthe notitie te maken. Hij geeft aan dat de extra kosten n.a.v. de KRW transparant in beeld gebracht dienen te worden; welke maatregelen en kosten zijn reeds in bestaand beleid opgenomen en welke maatregelen zijn voorgenomen die extra vanuit de KRW voortvloeien. De heer Hoekstra constateert dat er verschillen per waterschap zijn, waarbij de normering van de doelen van de waterlichamen niet altijd even helder zijn. Daarnaast geeft de heer Hoekstra aan dat vanwege het verplichtend karakter van de KRW, het effect op het halen van de doelen is geënt, waardoor de ecologische doelen weinig ambitieus zijn en er ogenschijnlijk veel wordt doorgeschoven naar de volgende periode (na 2015). De heer Hoekstra adviseert de hogere ecologische ambities en doelstellingen mee te nemen bij het nieuwe omgevingsbeleid (POP III).

De heer Jenster mist de ecologische ambitie in het voorliggende stuk. De EHS loopt tot 2018; maatregelen om deze doelen te bereiken kunnen niet worden doorgeschoven tot 2027. Tevens vraagt de heer Jenster naar een duidelijke relatie tussen verdrogingsbestrijding en de KRW. De heer van Rozen vraagt wat de huidige situatie is en wat er in de eerste periode uitgevoerd gaat worden, en wat daarna. Hij adviseert uit te gaan van een duurzaam buitengebied, waarbij een samenhang is tussen landbouw en natuur. Blijf praktisch en realistisch en wees terughoudend met hoge ecologische ambities. De heer van Rozen vraagt naar aanleiding van de notitie zich af hoe in de toekomst wordt omgegaan met waterwinningen. De heer Bosma vraagt aandacht voor de relatie tussen de provincie en de waterschappen, dit in relatie tot de al maar toenemende lastenstijgingen voor burgers en bedrijven. Als de provincie "extra wensen" heeft, dan dient dit financieel niet eenzijdig neergelegd te worden bij de waterschappen.

De voorzitter vat de discussie als volgt samen:

- De keuzes die gemaakt worden dienen helder en transparant geformuleerd te worden, waarbij onderscheid dient te worden gemaakt in regulier beleid en additioneel beleid.
- Aandacht wordt gevraagd hoe een en ander afgehecht wordt in het nieuwe omgevingsbeleid (POP III). Een en ander dient helder omschreven te worden. Gevraagd wordt de relatie aan te geven met het nieuwe POP en zich hierop te focussen.
- In het nieuwe omgevingsbeleid nadrukkelijk de opgaven van uit waterkwaliteit te koppelen met bestaande processen/beleid/ontwikkelingen op het gebied van onder andere landbouw, natuur, economie en recreatie.

6. Concept-bodemnota "Werk maken van eigen bodem"

De adviesaanvraag ten aanzien van de concept-bodemnota wordt besproken.

De heer Cornelissen geeft de complimenten voor de voorliggende nota. Hij adviseert de verschillende aspecten zoals deze in de nota zijn opgenomen (zoals warmte-koudeopslag) integraal op te pakken en te kijken naar de duurzaamheidsaspecten. Tevens vraagt de heer Cornelissen aandacht voor zandwinningen; dit aspect is niet in de nota opgenomen. Vooral de relatie die delfstoffenwinning heeft met ander zaken zou bekeken moeten worden; alleen zandwinning is te sectoraal. Mevrouw Krauwer geeft aan dat in de nota gesproken wordt over aardkundige waarden, daar waar archeologische waarden bedoeld wordt. Archeologische waarden zijn wettelijk gezien toetsbaar. Er zou wat haar betreft bij het onderdeel informatiebeheer ook gelinkt moeten worden met de website van archeologie.

De heer Hoekstra vraagt of bij bodemsanering een en ander een wijziging van het huidige beleid is of dat dit het uitrollen van dit bestaande beleid is. Indien dit nieuw beleid is dat adviseert hij dit expliciet te noemen. De heer Hoekstra vraagt naar de status van deze nota. Het onderdeel bodemerosie vraagt nog veel aandacht. Wat betekent de toepassing van beleid voor de Drentse beleidsprioriteiten en activiteiten? De heer van Rozen vraagt aandacht voor het feit dat de Europese Kaderrichtlijn Bodem van tafel is en dat hierop de bodemnota gescreend dient te worden. De LTO heeft belang bij een duurzaam bodemgebruik en een positief stimulerend beleid. De heer van Rozen zegt kritisch te blijven

kijken naar beleid dat bedreigingen geeft voor de landbouw. De heer Bosma geeft aan dat het erg nuttig is dat een en ander nu op een rij is gezet. ten aanzien van de sanering van bedrijventerreinen geeft hij aan zeer blij te zijn met de continuering van deze activiteiten door de provincie. De Kamer van Koophandel wil meewerken aan het stimuleren bedrijven ten aanzien van bodemsanering. Hij adviseert om gezamenlijk met gemeenten de revitalisatie van bedrijventerreinen op te pakken. Alle acties die opgenomen zijn in de bodemnota vragen om een duidelijk tijdpad.

De voorzitter vat de discussie als volgt samen:

- De AFLO heeft waardering voor de wijze waarop in de concept-bodemnota alles op een rij is gezet.
- De AFLO adviseert te zoeken naar een evenwicht tussen de in de nota genoemde speerpunten en actiepunten (planning)
- Aan de hand van de vragen en de discussie daaromtrent adviseert de AFLO een aantal specifieke onderwerpen (zie hiervoor) nader uit te werken en te verduidelijken.

7. Rondvraag en sluiting

Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt. Vervolgens sluit de voorzitter de vergadering.